

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
ANTHONY ELLUL**

Seduta tas-17 ta' Frar, 2014

Citazzjoni Numru. 733/2008

**Mario Gauci u Jacqueline mart Carmel Bugeja
f'isimhom u ghan-nom tal-assenti huhom Jerry Gauci**

Vs

**Marius Micallef u b'digriet tas-6 ta' Dicembru 2011
Thomas Smith Insurance Agency Limited giet
awtorizzata tintervjeni fil-kawza.**

Il-kaz jitrattha incident tat-traffiku li sehh fid-19 ta' Settembru 2004 fi Triq I-Imdina, Hal Qormi, li fih Josephine Gauci sfat imtajra mill-vettura DAK 575 misjuqa mill-konvenut. Il-vittma mietet fis-17 ta' Ottubru 2004. L-atturi huma wlied u werrieta tal-vittma. B'din il-kawza qeghdin jitolbu l-likwidazzjoni u hlas tad-danni.

Il-konvenut baqa' kontumaci. B'decizjoni tat-22 ta' April 2009 giet michuda t-talba tieghu sabiex jinghata permess jiddefendi l-kawza billi jipprezenta twegiba guramentata u jressaq il-provi.

B'digriet moghti fis-6 ta' Dicembru 2011 Thomas Smith Insurance Agency Limited intervjeniet fil-kawza u eccepier li:-

- i. Marius Micallef ma kienx responsabbi għall-incident li sehh bejn 18 u 19 ta' Settembru 2004 peress li dan gara tort ta' Josephine Gauci.
- ii. L-atturi għad iridu jissostanzjaw il-pretensjonijiet għall-hlas ta' xi danni.
- iii. Thomas Smith m'ghandix tbat minn xi spejjeż ghaliex giet infurmata bil-pretensjonijiet tal-atturi biss permezz ta' ittra ufficjali prezentat fis-16 ta' Novembru 2011, meta kien waslu biex jagħlqu l-provi tagħhom.

Responsabbilita.

L-incident sehh fi triq principali għal habta tas-1.00 ta' filghodu. Josephine Gauci u membri ohra tal-familja tagħha kienu għadhom kif hargu minn tieg u qasmu t-triq. Jirrizulta li l-konvenut jahdem bhala xufier u kien qiegħed xogħol. Il-konvenut kien xehed fl-inkjestha magisterjali u qal li:-

- Lill-vittma ma rahiex;
- Fil-hin tal-incident kien qiegħed isuq bid-dawl (il-bright);
- Kien qiegħed isuq il-vettur b'velocita' ta' 50 kilometru fis-siegha;

Il-qorti m'ghandha l-ebda dubju li l-konvenut ma kienx qiegħed izomm *proper lookout* u m'huxwiex minnu li l-vettura kienet qiegħda tinstaq 50 kilometru fis-siegha. F'dan ir-rigward il-qorti tirreferi għall-pjanta tal-perit Raymond Aquilina minn fejn jirrizulta brejk mark ta' 13 il-

metru. Il-qorti tikkonkludi li l-konvenut kien qieghed isuq bi speed eccessiv tant li:-

- i. Hu stess iddikjara li ma kienx ra l-vittma;
- ii. Ladarba ma rax il-vittma jfisser li ghafas il-brejk wara li tajjar lill-vittma;
- iii. Ghalkemm sehh l-impatt bejn il-vettura u l-vittma, xorta halla brejk mark ta' 13 il-metru.

Cirkostanza li tkompli tikkonvinci lill-qorti li l-vettura kienet qegħda tinstaq b'velocita hi l-hsara li saret. Fil-verbal tal-access li saret fl-inkesta magisterjali, jinghad:-

"Fuq in-naha ta' quddiem ta' din il-vettura fuq in-naha tax-xufier kien hemm daqqa qawwija. Il-bumper ta' quddiem fuq in-naha tax-xufier deher li sofra impatt qawwi u kien maqtghu minn postu, mghattan u anke maqlugh minn postu..... Il-mudguard ta' quddiem fuq in-naha tax-xufier kien mghaffeg.".

Jekk kif qal il-konvenut fin-nota ta' sottomissjonijiet li pprezenta fis-27 ta' Settembru 2013, kellu l-vizwali kemxejn ostakolata peress li t-triq għandha "kurvatura hafifa", iktar u iktar kellu jizgura li jsuq b'attenzjoni. F'kull kaz il-qorti ma taqbilx li seta' sab lill-vittma ma' wiccu. Il-vizwali fil-parti tat-triq fejn sehh l-incident hi fit-tul. Għalhekk il-konvenut ma jistax jipprova jiggranca ma' dan it-tip ta' ragunament.

Dan ma kienx kaz ta' persuna li minn fuq il-bankina nizlet fit-triq u hasdet lix-xufier tal-vettura. Il-konvenut ikkonferma li kien qieghed isuq il-vettura fil-karreggata ta' barra. Għalhekk ifisser li l-vittma kienet diga' qasmet iktar min-nofs it-triq. Hu evidenti li l-attur naqas milli jara dak li kien *in plain view*. Xufier ta' vettura għandu d-dmir li jifhem u japprezzu li għandu arma taht il-kontroll tieghu li potenzjalment tista' tkun ferm perikoluza. Fit-toroq tagħna, fejn sfortunatament hawn nuqqas ta' kontroll, kontinwament tara vettura jinstaq b'velocita' eccessiva fejn ikun evidenti li x-xufiera jahsbu li fit-triq hemm il-vettura tagħhom biss.

Min-naha l-ohra l-konvenuta hadet riskju li taqsam minn dik il-parti tat-triq fejn sehh l-incident. Triq li l-qorti tqies li hi wahda mit-toroq principali f'Malta. Il-pedestrian għandu jiehu hsieb tieghu nnifsu u mhux jaqsam minn fejn gie gie. Il-qorti tikkonkludi li l-konvenuta qegħdet lilha nnifisha f'periklu car. Għalhekk tikkonkludi li kien hemm element ta' negligenza kontributorja, li l-qorti qegħda tiffissa fi grad ta' 20%.

Fl-ahharnett ghalkemm jidher li l-konvenut gie liberat li l-incident sehh minhabba sewqan traskurat¹, dan ma għandu l-ebda mpatt fuq l-ezitu tal-proceduri civili li huma indipendenti mill-proceduri kriminali.

Likwidazzjoni tad-danni.

Il-vittma twieldet fit-22 ta' Frar 1938. Għalhekk fid-data tal-incident kellha 66 sena.

Għalkemm jidher li l-vittma ma kellix dhul personali, b'daqshekk ma jfissirx li l-konvenut m'ghandux ihallas danni. Jirrizulta li zewgha kien jircievi pensjoni tal-Gvern u certament li l-vittma kienet tgawdi minnha. Il-qorti ser tagħmel il-kalkoli fuq pensjoni minima ta' 109.97 fil-gimħha għas-sena 2004 (ara dokument GC2 a fol. 64) u 8.32 bonus fil-gimħha, u cjo' 6,151.08 fis-sena li minnhom nofs huma kkunsidrati li kien is-sehem tagħha għaladbarba hu prezunt li kellha l-komunjoni tal-akkwisti ma' zewgha. Kalkolat fuq hames sitt (6) snin dan ifisser 18,453.24. Minn tali somma trid titnaqqas 50% minhabba own consumption għaladbarba m'hemmx prova li xi hadd mill-atturi kien għadu dipendenti tal-attrici fid-data meta sehh l-incident fatali. Għaldaqstant, l-ammont dovut lill-atturi huwa ta':

€3,075.54 x 6 = €18,453.24 – 50% = disat elef mitejn u sitta u ghoxrin ewro u tnejn u sittin centezmu (€9,226.62).

¹ **Il-Pulizija vs Marius Micallef** deciza fl-24 ta' Settembru 2013.

Kopja Informali ta' Sentenza

Mhux ser titnaqqas 20% jew xi parti minnha, peress li kieku baqghet hajja s-sitt (6) snin li a bazi taghhom saru l-kalkoli ghal finijiet ta' likwidazzjoni ta' danni, diga' ghaddew.

Ghal dawn il-motivi l-qorti qegħda taqta' u tiddecidi l-kawza billi tilqa' t-talbiet attrici u:-

- Tillikwida l-ammont dovut lill-atturi fis-somma ta' disat elef mitejn u sitta u ghoxrin ewro u tnejn u sittin centezmu ($\text{€}9,226.62$).**
- Tikkundanna lill-konvenut ihallas lill-atturi s-somma ta' disat elef mitejn u sitta u ghoxrin ewro u tnejn u sittin centezmu ($\text{€}9,226.62$), bl-ispejjez kontra tieghu².**

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----

² Peress li Thomas Smith Insurance Agency Limited m'hijiex parti, ma tistax tigi kkundannata. Ghalhekk it-tielet eccezzjoni li tat m'hijiex rilevanti għal dawn il-proceduri. F'kull kaz kieku kienet parti xorta kien ikollha tagħmel tajjeb ghall-ispejjez għaladbarba ssostni li l-assigurat tagħha ma kellu l-ebda htija ghall-incident.